

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 131 — Rok 133 (4)

Wtorek, 6 czerwca 1944 r.

DZIŚ: Norberta
JUTRO: Roberta

Zacięte walki uliczne w Rzymie pomimo propozycji niemieckich

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 4 czerwca:

Nieprzyjaciół kontynuował wczoraj gwałtowne ataki przelatające, wspierane silnymi formacjami czołgów i samolotów bliskiego wsparcia na północ od gór Albańskich po obu stronach Via Cassina. W niesłychanie ciężkich i pełnych strat walkach udało mu się wgnieść nasz front ryglujący aż do rejonu o 10 km na wschód od Rzymu.

W bohaterskiej walce obrońcy Monte Cave pod Rocca di Papa pod dowództwem porucznika Schöngreena rozbili wszystkie ataki znacznie przeważającego nieprzyjaciela, prowadzone przez cały dzień przeciwko tej pozycji kluczowej. Dopiero, gdy wystrzelono ostatnią amunicję, załoga przebiła się w walce, zgodnie z rozkazem, do własnych linii. W walkach wręcz odznaczył się szczególnie porucznik Brese z jednego z pułków artylerii przeciwlotniczej.

Dywizja pancerna strzelców spadochronowych „Hermann Goering” walczyła bohatersko podczas ciężkich walk w rejonie na północny zachód od Valmontone.

Na zachód od gór Albańskich przesunęły się nasze wojska do rzeki Tybru.

Rozszerzanie się nieprzyjacielskiego włamania w kierunku północno-wschodnim udaremniły w zaciętej walce załogi naszych punktów oparcia pod Zagario i Palestrina.

Również po obu stronach Cavo i na odcinku frontowym na południe od Paliano załamały się w ciężkich walkach obronnych wszystkie ataki nieprzyjacielskie.

Samoloty bojowe i bliskiego wsparcia, operujące nocą, atakowały skutecznie również ubiegłej nocy kolumny nieprzyjacielskie i pozycje przygoławcze w rejonie Valmontone.

Na odcinku na północ od Frosinone nieprzyjaciół był w stanie jedynie powoli posuwać się za naszymi ruchami odłączającymi, na skutek gruntownych zniszczeń dróg. Na wschodnim brzegu rzeki Liri, na północ od Sora odparto kilkakrotnie silne ataki nieprzyjacielskie, jedno włamanie zaryglowano.

Od 12 maja zniszczono w rejonie walczącego tutaj korpusu 400 czołgów nieprzyjacielskich.

Jednostki konwojujące marynarki wojennej odparły przed wybrzeżem zachodnio-włoskim ataki nieprzyjacielskich ścigaczy i uszkodziły przy tym kilka ścigaczy.

Niemieckie ścigacze zatopiły na Adriatyku w rejonie morskim pod Splitem 4 nieprzyjacielskie jednostki dowozowe i wzięły licznych jeńców. W bezpośrednio stoczonym potem starciu z nieprzyjacielskimi statkami, wyposażonymi w artylerię, uszkodziły one kilka z pośród tych ciężko uzbrojonych i opancerzonych jednostek.

Na wschodzie wojska niemiecko-rumuńskie odrzuciły dalej bolszewików w rejonie bojowym na północny zachód od Jass,

wspierane przy tym nieprzerwanymi atakami silnych niemiecko-rumuńskich formacji samolotów bojowych i bliskiego wsparcia oraz zdobyły kilka pozycji wyżynnych. Silne kontrataki nieprzyjaciela, wspomagane samolotami bliskiego wsparcia i czołgami, załamały się.

Zniszczono 25 czołgów nieprzyjacielskich i zestrzelono w walkach powietrznych 33 samoloty sowieckie.

Pojedyncze samoloty brytyjskie zrzuciły ubiegłej nocy bomby na miasta Mannheim i Ludwigshafen.

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 5 czerwca:

Pomimo propozycji dowództwa niemieckiego, aby celem zachowania kulturalnych zabytków miasta Rzymu nie włączać go w działania wojenne, formacje czołgów północno-amerykańskich w południowych godzinach dnia 4 czerwca wtargnęły aż do wnętrza miasta celem zajęcia mostów na Tybrze. Doszło do zaciętych walk ulicznych, które przetrwały aż do wieczora. Wobec takiego stanowiska nieprzyjaciela stało się nieuniknionym, że Rzym pomimo jasno zadeklarowanych zamiarów niemieckich stał się terenem walk. Niemieckie dowództwo i teraz jednak będzie starało się, ażeby walki w Rzymie i okolicach ograniczyć do nieuniknionych w prowadzeniu wojny działań. Na północny wschód od miasta są w toku gwałtowne walki z silnymi nieprzyjacielskimi grupami wypadowymi.

W ciężkich zmaganiach na południe od Rzymu szczególnie odznaczyły się formacje artylerii przeciwlotniczej pod dowództwem generała lotnictwa Ritter von Pohl.

Pod i na południowy wschód od Cave, na południe od Guarcino i północ od Sora nasze oddziały odrzuciły silne ataki nieprzyjacielskie wspierane czołgami i samolotami bliskiego wsparcia z krwawymi dla niego stratami.

W ciężkich walkach ostatnich tygodni wybitnie wstąpiła się 71 dywizja piechoty pod dowództwem generała-porucznika Raapke.

Włoskie samoloty torpedowe zaatakowały nocą ubiegłej okryty w Zatoce Gibraltarskiej, przy czym uszkodziły ciężko 4 frachtowce o pojemności 30.000 brt i uzyskały trafienia na dwóch dalszych.

Podczas nalotu formacji bombowców północno-amerykańskich na północny rejon Włoch i ponad terenem frontu artyleria przeciwlotnicza lotnictwa myśliwca i artyleria przeciwlotnicza marynarki wojennej zestrzeliła 19 samolotów nieprzyjacielskich.

Niemiecki ścigacz łodzi podwodnych zatopił na Morzu Egejskim jedną nieprzyjacielską łódź podwodną.

Na froncie wschodnim pomimo gwałtownej przeciwojny i dalszych kontrataków oddziały nie-

mieckie i rumuńskie w rejonie bojowym na północny zachód od Jass zdobyły atakiem zyskać na terenie. Silne formacje niemieckie i rumuńskie lotnictwa bezustannie z dobrym skutkiem współdziałały w walkach i zniszczyły w walkach powietrznych 42 samoloty nieprzyjacielskie.

W przebiegu kilku nocnych potyczek jednostki ubezpieczające marynarki wojennej zatopiły w Zatoce Fijnskiej 4 bolszewickie łodzie pościgowe i wzięły jeńców.

Pojedyncze samoloty angielskie zrzuciły nocą ubiegłej bomby na rejon miejski Kolonii.

„Najstraszliwsza bitwa w historii wojen“

KAMPANIA WE WŁOSZACH NIE ZASTĄPI DRUGIEGO FRONTU

SZTOKHOLM, 5. 6. — Według relacji, opublikowanej przez „Associated Press”, rzeczoznawcy nazywają olbrzymią bitwą, szalejącą pod Rzymem, mianem „najstraszliwszej bitwy w historii wojennej”. Nie było jeszcze nigdy podobnej koncentracji sił lądowych i powietrznych, zwłaszcza na terenie tak ograniczonym.

Komunikat rumuński

BUKARESZT, 5. 6. — Główne dowództwo armii rumuńskiej podaje do wiadomości w dniu 3 czerwca:

Nad dolnym biegiem Dniestru i w środkowej Bessarabii nie było akcji bojowych godnych uwagi. W Mołdawii wojska niemiecko-rumuńskie przy poparciu przez lotnictwo bojowe przełamały pozycje nieprzyjaciela na północ od Jass, odrzucając go na północ w walkach zaciętych i zdobyły ważne tereny górskie. Bezskuteczne pozostały wszelkie usiłowania Sowietów, zmierzające do ponownego zdobycia terenów, straconych w dniach ostatnich. W dniu 2 czerwca zniszczono 23 czołgi nieprzyjacielskie i zestrzelono 22 samoloty.

Zarządzenia Mussoliniego

MEDIOLAN, 5. 6. — Duce udzielił następujących wskazówek wszelkim włoskim szefom rządów prowincjonalnych: 1) Podwyższenie przydziału chleba, o ile pozwoli na to przyszłe żniwa. 2) Zwiększenie liczby kuchni zakładowych w zakładach przemysłowych. 3) Obstrzeżenie kar na wszelkich spekulantów, paskarzy i handlarzy na czarnym rynku.

Kobiety w lotnictwie U. S. A.

SZTOKHOLM, 5. 6. — W Nowym Jorku otworzono szkołę, celem wyszkolenia kobiet amerykańskich do służby w lotnictwie. Szkoła ta jest szeroko rozbudowana i wyposażona w warsztaty, sypialnie itd. — Kurs pomocniczy trwa 4 miesiące.

Stalin cenzurował mowę Churchilla skreślając ustęp o Karcie Atlantycznej

GENEWA, 5. 6. — Churchill jest dzisiaj centralnym punktem wewnątrzno-angielskiej krytyki, pisze lewicoworadykalny tygodnik „Tribune”. Wprawdzie nikt nie odmawia Churchillowi usług, oddanych krajowi bezpośrednio po Dunkierce, od tego czasu jednak wśród brytyjskiej opinii publicznej utwierdziło się przekonanie, że przyioty kierownice Churchilla coraz bardziej maleją. Proces ten trwa już dwa lata.

Anglicy w coraz większej mierze zaczynają rozumieć, że również metody Churchilla prowadzenia wojny, a zwłaszcza uprawiana przez niego polityka zagraniczna wywołały trudności w angielskim gabinecie wojennym, a Anglia spotyka się jedynie z niekorzystnymi komentarzami z zagranicy. — Wprost chorobliwym objawem jest wiara Churchilla w jego własne zdolności, wskutek czego stał się on źródłem

chwiejskości polityki narodowej Anglii. Jeżeli pozostawi się to zjawisko bez reakcji, wówczas sprawa angielska może ponieść niepowetowane szkody. Poza tym Churchill wie sam aż nadto dobrze, że jego ostatnie wielkie mowy przeze wszystkim jego mowa radiowa z końca marca nie miały żadnego sukcesu.

W związku z tą mową tygodnik angielski „New Review” pisze, że Churchill zamierzał pierwotnie zająć się niej nie tyle problemami wewnętrznymi, ile głównie „wyższą polityką”. I tak np. zamierzał on podać jaśniejszą definicję Kartv Atlantycznej.

W ostatniej chwili jednak ta główna część jego nowy została skreślona na interwencję Stalina, którego poprzednio Churchill zawiadomił o projektowanej treści swej mowy.

Olbrzymie są straty po stronie Aliantów, gdyż zmuszeni są oni poddawać się większym niebezpieczeństwom, aniżeli obrońcy. Liczba zniszczonych ich czołgów przechodzi już 1000, z czego 400 stracili Alianci pod samym tylko Campoleone, gdzie zmuszeni byli rzucić do walki całą dywizję pancerną, wspieraną przez 3 dywizje piechoty i innych formacji specjalnych.

SZTOKHOLM, 5. 6. — „Spojrzyjmy prawdzie w oczy w sprawie kampanii włoskiej”, oświadcza czasopismo londyńskie „Picture Post”, po czym stwierdza, że inwazję do Włoch należy uznać za błąd strategii alianckiej.

Autor artykułu, kapitan armii angielskiej, który już walczył w Hiszpanii, w swych kilku-stronicowych wywodach stwierdza m. in.:

„Zasadniczym celem strategii jest zniszczenie głównych sił przeciwnika. We Włoszech jest to niemożliwe. Alianci usiłują wzruszyć włoską linię bojową przy pomocy ataków frontalnych, jednak nie zdołali uzyskać przełamania.

Nawet zajęcie Rzymu nie spowodowałoby zasadniczego zwrotu w wojnie. Najważniejszy fakt geograficzny polega na tym, że równina lombardzka oddalona

jest jeszcze od 500 km na północ od Rzymu, a poza nią wznoszą się znów prawie nieprzebyte Alpy. Z tego powodu nawet zajęcie całych Włoch nie posiadałoby decydującego znaczenia. Kampania we Włoszech w żadnym razie nie może zastąpić drugiego frontu“.

MADRYT, 5. 6. — Słowa pełne uznania poświęcają wojskowi sprawozdawcy dzienników madryckich pod adresem bohaterskiego oporu żołnierzy niemieckich we Włoszech. Dziennik „ABC” pisze:

„W razie gdyby Anglo-Amerykanie wkroczyć mieli do dawno już z wojsk ewakuowanego Rzymu, to nie osiągnęliby żadną miarą celu sobie wyznaczanego, ponieważ Alexander zamierzał wbieć klin pomiędzy niemieckie siły zbrojne, aby je mógł takim sposobem łatwiej zniszczyć. Nigdzie nie udało się Alexandrowi okrążyć i zamknąć wojsk niemieckich“.

Dziennik „Arriba” mówi, że „walka o Rzym jest walką o prestiżową”. Nie należy się spodziewać we Włoszech bitew, któreby zdecydowały o wojnie. Mniejszość swą liczną równo okrażają i zamknąć wojsk niemieckich“.

Głos dnia

Dziennik bułgarski „Zora” przynosi artykuł wstępny prof. Władysława p. t. „Wiara i propaganda”. — Autor pisze, że powódź śmieśnych i często sprzecznych z sobą planów powojennych świata anglo-amerykańskiego tolerują, a nawet popierają widocznie kierownicy polityczni tych państw. Ma to na celu wzmocnienie u własnych narodów oraz u swych przyjaciół zagranicą wiary w końcowe zwycięstwo, ponieważ same tylko wypadki wojskowe w żadnym razie nie nadają się do tego zadania. Natomiast Niemcy nie potrzebują bynajmniej uciekać się do takich manewrów. Autor kończy:

„Końcowe zwycięstwo musi się wywalczyć wielkimi ofiarami. Kiedy pewnego dnia ulegną zniszczeniu olbrzymie bogactwa imperiów plukratycznych, a miliony matek będą opłakiwały swych synów, wówczas przypomną sobie, że Adolf Hitler przez 10 lat, nawet jeszcze w pierwszych latach wojny, czynił największe i najszerze wysiłki celem uniknięcia rozlewu krwi i uzyskania porozumienia z mocarstwami zachodnimi na podstawie najwyższej sprawiedliwości oraz wystarczającego obszaru życiowego i równych praw do życia wszystkich narodów świata“.

Polacy-jeńcy z frontu włoskiego wrócili do kraju

Jak opiewa komunikat o znaczeniu operacji Japończyków w Honan, sukcesy japońskie spowodowały nie tylko załamanie tamtejszych sił zbrojnych Czung-Kingu, lecz oddały też w całości w ręce japońskie linie kolejowe Peking-Hankau oraz największą część kolei z Sunghai. Opanowali oni również wszystkie bazy w Hankau. — Miasto to było ważną bazą apro wizacyjną dla wojsk Czung-Kingu w walce przeciwko Japonii.

Królowa-matka Rumunii Helena, jak komunikują urzędownie, odwiedziła ponownie kilka lazaretów i szpitali w Prahovatal. Przy tej sposobności rozdzieliła paczki z darami i papierosy pomiędzy rannych.

Portugalska rada ministrów zebrała się z końcem tygodnia, aby kontynuować swe obrady nad projektem ustawy w sprawie elektryfikacji Portugalii.

Bułgarska rada regencyjna przyjechała w sobotę po południu premiera Bagranowa, który złożył sprawozdanie rządowe.

W ramach obrad ostatniego posiedzenia hiszpańskiej rady ministrów uchwalono wypuszczenie publicznej pożyczki w wysokości 200 milionów pesetów na rzecz hiszpańskiego „Instytutu dla kolonizacji”. Zadaniem tego instytutu jest wykorzystanie nieuprawnionych obszarów przez rolnictwo, budowanie nowych wsi i rozdział niewykorzystanych obszarów pomiędzy poszczególnych rolników.

Na okupowanej przez Aliantów wyspie Sardynii, panuje obecnie — według zeznań uciekinierów — katastrofalna klęska głodowa.

Jak donosi chorwacka agencja informacyjna, bandy komunistyczne straciły w maju 9.148 zabitych, 1.502 rannych i 2.007 jeńców. Zdobyto m. in. 9 czołgów i 21 armat. Komunikat zaznacza, że w maju bandy nie podjęły żadnych poważniejszych ataków, lecz ratowały się bezładną ucieczką przed wojskami niemieckimi i chorwackimi.

Żywe oburzenie i wielką boleść wzbudziło we Francji prawie że do szczytne zniszczenie sędziwej i poważnej katedry w Rouen przez Anglo-amerykańskich lotników terrorystycznych. Dzienniki piętnują to barbarzyństwo, które nie zatrzymuje się nawet wobec miejsc świętych.

Donoszą z Jerozolimy: Dyrektor polityczny żydowskiej agencji Schercock podał do wiadomości, że żadnego wyniku nie przyniosły obrady londyńskie na temat kwestii palestyńskiej i że zgodzono się raczej na odroczenie tego zagadnienia. Przy tej okazji podkreślił Schercock również „zasługi rządu Stanów Zjednoczonych około żydostwa”.

Nowa „czarna lista”, którą opublikował w sobotę amerykański departament stanu, zawiera nazwiska 84 firm fińskich. Lista ta weszła w życie w dniu 1 czerwca. Zawiera ona — co jest znamienne — również i 53 firmy szwedzkie. W „czarnych listach” publikuje się jak wiadomo te wszystkie firmy, którym nie wolno podtrzymywać stosunków handlowych do krajów alianckich.

Pod nagłówkiem „Potrzeba nam ducha z roku 1940” zwraca się tygodnik angielski „John Bull” przeciwko przesytnemu wojennemu w Anglii dzisiejszej, o którym pismo to wyraża się że szerzy on się coraz bardziej. Po pięciu latach wojny niewątpliwie trudniej jest popierać wysiłki wojenne z tą samą energią, jaką posiadało w początkach wojny. Nie zmienia to bynajmniej faktu, że naród angielski musi wytrwać. Do apelu tego stosować się należy bezwzględnie.

Tygodnik angielski „Katholic Herald” pisze, że o ile przewidzieć to można dzisiaj, przyszły los Europy w razie pokonania Niemiec zależeć będzie od bolszewików. Sowieci nigdy na przód nie objawiają istotnych swych zamiarów. Poprzestawają oni na działaniu, pozostawiając reszcie świata wysnuwanie z tego wniosków prawdziwych lub fałszywych.

Według doniesienia agencji „Central-Press” silna formacja lotnictwa japońskiego zaatakowała czung-kińską bazę powietrzną Fongyang w prowincji Honan. Samoloty japońskie zrzucały szereg celnych bomb na pole startowe i objekty lotniska.

Od dnia 1 kwietnia dzienniki chińskie nie podległy dalszym ograniczeniom. Zbliżony do rządu do rządu narodowego dziennik „Minkuo Jipao” oraz zbliżony do ministra finansów dziennik „Chung Pao” będą wychodzić w przyszłości tylko na 4 stronach. Również wydania czwartkowe będą ukazywały się na dwóch stronach.

LWÓW, 5. 6. — Do Lwowa przybyła niedawno grupa żołnierzy polskich wziętych do niewoli we Włoszech, a obecnie już zwolnionych i udających się do swych domów rodzinnych po 3-letniej tułaczce na obczyźnie. Specjalny korespondent agencji „Telepress” odbył rozmowę z jednym z żołnierzy Janem Lubczyńskim, ur. 7 marca 1918 roku we wsi Maksymowice koło Sambora. Relacja młodego rodaka, który ołbrzymią drogą okrężną po przez Rosję, Persję, Irak, Syrię, Palestynę i Włochy wrócił obecnie do rodziny, brzmi następująco:

„Ojciec mój był wieśniakiem malarolnym. W chacie było nas sześcioro, to też nie dziwnego, że starsi spośród rodzeństwa musieli pomagać ojcu w utrzymaniu licznej rodziny. W roku 1939 po wkroczeniu bolszewików na naszą ziemię pracowałem jako woźnica w punkcie zbiorczym kontyngentów. Nie spodziewałem się wówczas, że właśnie z tej pracy los zagna mnie na szeroki świat i wrócić tu w angielskim mundurze.

Na 11 dni przed wybuchem wojny niemiecko-sowieckiej 11 czerwca 1941 roku spóźniłem się do pracy o pół godziny. Stawiono mnie przed sąd, który skazał mnie na 4 miesiące pracy przymusowej w Rosji. Po parudniowym pobycie w więzieniu samborskim wywieziono mnie wraz z przypadkowymi towarzyszami niedoli do Boryspola, za Kijowem. Pracowaliśmy tam przy budowie urządzeń wojskowych, tłuć gruby kamień na miał prawie, z którego później fabrykowano cement. Dostawaliśmy wówczas nie dużo chleba dziennie i tzw. zupę, a zasadniczo wodę z kilkoma ziarnkami kaszy. Mieszkaaliśmy w barakach niechlujnych i zapluskwionych. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej przeniesiono nas z baraków na otwarte pole, gdzie byliśmy zajęci przy kopaniu okopów, pracując i śpiąc pod gołym niebem. Po miesiącu tej pracy zwolniono nas, nakazując udać się do Sumskiego okręgu. Znalazłszy się na wolności, przede wszystkim próbowaliśmy ucieczki do domu. Rozpoczęliśmy więc marsz z Kijowa w kierunku zachodnim, jednak po przejściu zaledwo 15 km cofając się w popłochu wojska sowieckie wróciły nas spowrotem do Kijowa. Tam wraz z trzema kolegami stanęliśmy w ogonku przed sklepem po chleb. Stamtąd jednak zabrał nas przechodzący obok patrol NKWD, jako młodych ludzi do wojska.

W armii sowieckiej byłem tylko trzy dni. Dowództwo sowieckie przekonał się już poprzednio, że wcieleni do czerwonej armii Polacy, przy pierwszej sposobności przechodzili na stronę niemiecką, zdemobilizowało wszystkich Polaków i skierowało wszystkich do prac przeważnie kolchozowych. W miarę zbliżania się frontu skierowywano nas do dalszych rejonów. Dostałem się wówczas do Wagonki w okolicy Swierdłowskiej za Uralem. Pracowałem tam dwa miesiące. Otrzymywaliśmy trochę zwiększone przydziały chleba, rano „herbatę”, a zataj w południe zupę jeszcze gorszą niż w Boryspolu. Jedzenie to oczywiście nikomu nie wystarczało, też robiliśmy wyprawy na okoliczne pola i znajdowaliśmy tam zgłnie ziemniaki, których nawet było jeść nie chciało. Myśmy jednak wygłodnieli i wyczerpani nie gardziliśmy nawet takim pożywieniem.

Po dwu miesiącach przeniesiono nas do prac leśnych o wiele gorszych i cięższych. Musieliśmy zawsze wyrąbać normę, mimo że formacie ginęliśmy z głodu. Śmiertelność wśród nas była zastraszająca. Codziennie grzebaliliśmy najmniej 20 ludzi. Wydajności naszej pracy pilnowali enkawudysci, a nahażki sypani się na nasze plecy za byle co.

To też — nieopisaną radością dowiedzieliśmy się 18 lutego 1942 roku, że na podstawie paktu zawartego przez gen. Skorskiego z ZSRR jesteśmy wolni. Zwolniono z agrów tylko Polaków, jednak do nich zamieszali się Ukraińcy i żydzi umiejający mówić po polsku. Za-

ładowano nas do wagonów i wysłano na południe koło Taszkentu, gdzie formowała się już armia polska pod dowództwem gen. Andersa.

Dnia 18 marca dostaliśmy już mundury angielskie wraz z pełnym ekwipunkiem prócz broni i po 10 dniach pobytu w Rosji wyjechaliśmy do Persji. Przede wszystkim musieliśmy nas odżywić, gdyż wyglądaliśmy jak własne cienie. Po 3 tygodniowym pobyście w Persji udaliśmy się do Iraku, gdzie spędziliśmy tydzień w obozie przejściowym. Następnie przewieziono nas do Palestyny, gdzie 6 miesięcy w dalszym ciągu odpoczywaliśmy. W październiku 1942 roku otrzymaliśmy broń i udaliśmy się na regularne przeszkolenie wojskowe do Iraku w tonie III dywizji karpackiej. Przeszkolenie w

Iraku trwało 8 miesięcy. We wrześniu 1943 roku przeniesiono nas do Syrii na specjalne przeszkolenie wysokogórskie. Stamtąd przewieziono nas do Palestyny na 2-tygodniowy urlop. W Palestynie uciekli z naszych szeregów prawie wszyscy żydzi, którzy poczuli, że termin użycia nas na froncie jest już bliski. We wrześniu przewieziono nas do Egiptu, a stamtąd w listopadzie na okrętach do Włoch.

Wyładowaliśmy szczęśliwie w porcie Taranto i na Boże Narodzenie byliśmy już na froncie obok Cassino. Tam zajęliśmy pozycje w pierwszej linii, jednak na naszym odcinku nie dochodziło nigdy do walk na większą skalę. Walki odbywały się tylko w czasie patroli.

W czasie patrolowania terenu w

Ciężkie walki w rejonie Jass i Kołomyji Sprawozdanie sytuacyjne z frontu wschodniego

BERLIN, 5. 6. — Ze źródła dobrze poinformowanego dowiaduje się agencja „Telepress” następujących szczegółów o walkach na froncie wschodnim:

Na południowym skrzydle frontu wschodniego rozwinęły się nowe niesłychanie ciężkie walki w rejonie na północ od Jass. Przy pomocy silnych formacji strzeleckich i pancernych usiłowali bolszewicy odzyskać stanowiska górskie, które wydobyli im formacje piechoty niemieckiej w ścisłej współpracy z formacjami czołgów. Udało się Sowietom uzyskać przejściowo kilka włości lokalnych, które jednakowoż oczyszczono znów w zdecydowanych i natychmiastowych przeciwdziałaniach, przy czym utracili, bolszewicy obok licznych jeńców także wielkie ilości czołgów, artylerii i innej ciężkiej broni. Szczególnie żywą działalność

okazywało również lotnictwo z obu stron w tym rejonie. Bolszewicy rzucili do walki kilka pułków lotnictwa bojowego, aby poprzez swe kontrataki, przed wszystkim zaś celem ponownego zdobycia miejscowości Stanca, o którą ciężkie toczyły się kilkakrotnie walki w ciągu całego dnia. W bezustannej akcji odparły skutecznie niemieckie i rumuńskie formacje myśliwców wszelkie te ataki sowieckie.

Dalsze zażarte walki rozwinęły się w rejonie Kołomyi, gdzie bolszewicy usiłowali przy pomocy silnych jednostek wykonać siłą poparte akcje zwiadowcze w obrębie frontu niemiecko-węgierskiego. Wszystkie te usiłowania rozbito krwawo bez wyjątku już na przedpolu linii niemiecko-węgierskich.

Również i na północny zachód od Witebska załamały się wypadki so-

dnia 10 kwietnia 1944 dostałem się do niewoli niemieckiej wraz z pięcioma kolegami. Niemcy obchodzili się z nami dobrze. Po pewnym czasie wypuszczono nas z niewoli i po krótkim pobycie w Rzymie przez Berlin i Poznań dostaliśmy się w pobliże rodzinnej miejscowości, dokąd dziś jeszcze mam pojechać. Wyobrażam sobie jaką będzie radość w domu, gdzie napewno uważają mnie za zmarłego i o mojej tułaczce i szczęśliwym jej zakończeniu nie wiedzą.

Jak się dowiedział nasz korespondent, następnego dnia Lubczyński rzeczywiście dotęchał szczęśliwie do swoich, tak jak i inni członkowie jego grupy. Jak słychać, już w najbliższym czasie przybędą do kraju dalsze grupy zwolnionych jeńców-Polaków, którzy jako wcieleni do oddziałów angielskich b. żołnierze W. P. w czasie obecnych walk na froncie włoskim przeszli na stronę Niemców, względnie dostali się do ich niewoli.

Marszałek Rumunii Antonescu zwiedza front

BUKARESZT, 5. 6. — Zwiedzanie frontu zawiadło marszałka Antonescu do wojsk rumuńskich, stojących w Moldawii. Przy tej okazji wszedł marszałek wszędzie w bezpośredni kontakt i rozmowę z poszczególnymi żołnierzami, kazał sobie uchodźcom opowiadać o losach Rumunów z obsadzonych przez Sowietów obszarów oraz zbadał dokładnie uzbrojenie i zapotrzenie rumuńskich formacji.

BUKARESZT, 5. 6. — Z okazji zwiedzania frontu rumuńskiego opowiadał kierownikowi państwa marszałkowi Antonescu zbiegli rumuńscy właściciele o zbrodniach, popełnianych przez bolszewików na ludność w okupowanych rumuńskich obszarach wschodnich.

Włóścianin Jadu Fieraru, który uciekł z Boloesti opowiada: „W przeddzień naszej ucieczki wtargnęło do naszego domu sześciu bolszewickich żołnierzy, którzy sfałszyli moje półdoro sę dziecko. To samo spotkało też kobiety moich sąsiadów, na całej długiej

ulicy. Pewnego poranku niedzielnego — tak opowiada dalej Fieraru — zajęła karetą do włóścianki Prosiara oficer bolszewicki, która wobec tego usiłowała z domu zbiec. Z rewolwerem, z którego strzelał za uciekającą, pędził za nią kapitan sowiecki przez całą drogę”.

Ten sam włóścianin opowiadał dalej o zbrodniach, popełnianych na 8-letnich dziewczętach, o zrabowaniu klejnotów kościelnych i zniszczeniu przez żołnierzy sowieckich symboli chrześcijańskich. Napotkanemu we wsi inwalidzie wojennemu zdarto odzież, poczym go pokaleczono.

Te relacje — tak opiewał urzędowy komunikat — uzupełnione zostały przez komendanta odcinka frontu, który podał marszałkowi do wiadomości zeznania uszłego z niewoli sowieckiej żołnierza Jon Dinu. — Wszyscy ludzie z oddziału, do którego należał Dinu, zostali zamordowani przez sowieckiego kapitana strzałami w kark, po związaniu im rąk na plecach.

Katastrofa głodu w okolicy Żytomierza

LWÓW, 5. 6. — Na terenach ukraińskich, przejściowo zajętych znowu przez armie bolszewickie, straszliwej realności nabyło ponownie hasło, wydane przez bolszewików: „Raziej gryźć ziemię, aniżeli przegrać wojnę”. Do Lwowa przybył cały szereg kobiet i dziewcząt z okręgu żytomierskiego, którym udało się przeżyć do linii niemieckich. Opowiadają one, że w wsi ich rodzinnej zapanował straszny głód, przechodzący wszelkie wyobrażenia, kiedy już bolszewicy zajęli areszt. Wówczas wszelkie było i wszelkie produkty gospodarce, oraz kiedy gwałtem zabierali do wojska wszystkich mężczyzn w wieku od 15 do 60 lat.

Po ponownym zajęciu tych obszarów przez wojska bolszewickie rozpoczęło się bezwzględne prześladowanie i znęcanie się nad pozostałą ludnością, składającą się bez wyjątku ze starych

kobiet i dziewcząt, których traktowano jako zdrajców idei sowieckiej. Natychmiast ustanowiono znów kolchozy, do których za każdy metr kwadratowy gruntu oddawać trzeba było dwa centnary zboża. Ponadto zmuszono ludność, aby „dobrowolnie” sprzedała państwu cały swój posiadany zapas zboża i wszelką swą żywność tak, że na życie nie pozostawiono mieszkańcom dosłownie nic. Płacić trzeba było wszelkie podatki za czas okupacji niemieckiej oraz zmuszano ludność do podpisywania pożyczek wojennych.

Na Ukrainie szerzy się znowu katastrofa głodu, stawiająca w cień katastrofę głodu, stawiącą w roku 1933. — Stan taki bolszewicy tarają się pokonać w ten sposób, że wysyłają oni wszelkie pozostałe kobiety i dziewczęta do pracy w dońskim zagłębiu węglowym

wiekie przy niesłychanie wysokich stratach dla bolszewików. Bolszewiccy oddziały wypadowe w sile kilku kompanii znalazły się tu w ogniu krzyżowym broni szybkostrzelnej, która ustawiona była na przedpolu; pozwoliła na razie zbliżyć się bolszewikom na najbliższy dystans, aby ich następnie znieść w przeciągu kilku minut. Słabe tylko resztki oddziałów bolszewickich zdołały ucieść spowrotem do swych pozycji wypadowych.

List pasterski biskupa Marsylii

PARYŻ, 5. 6. — Biskup Marsylii Delo polecił odczytać w swej diecezji list pasterski, który zawiera płomienny protest przeciwko anglo-amerykańskiemu terrorowi bombowemu. — List pasterski stwierdza m. in.: „Mamy poważny obowiązek w imieniu wszystkich podnieść uroczysty protest przeciwko zbrodni popełnianej wobec naszych miast. Ludzkie sumienie oburza się na takie morderstwa, które okrywają hańbą nawet wojnę, sumienie chrześcijańskie buntuje się przeciwko takiemu lekceważeniu najeleментарniejszych zasad cywilizacji, za której obrońców podają się z pewnej strony”.

Katastrofalna eksplozja w Anglii

SZTOKHOLM, 5. 6. — Jak donosi brytyjska służba informacyjna, dnia 2 czerwca wczesnym rankiem we wschodniej Anglii wyleciał w powietrze pociąg amunicyjny. W pociągu tym wybuchł pożar, przy czym płomienie przerzuciły się na rezerwar gazu. Stacja kolejowa została ciężko uszkodzona. Również liczne budynki w małej miejscowości gdzie wydarzyła się katastrofa, odniosły ciężkie uszkodzenia. Siłę eksplozji odczuło w promieniu 80 km. Jest to już druga eksplozja w tym tygodniu we wschodniej Anglii. W poniedziałek w czasie eksplozji magazynu amunicji w Essex pewna ilość osób odniosła rany.

Polityk francuski uciekł z Afryki

PARYŻ, 5. 6. — Z północnej Afryki uciekł do Hiszpanii jeden z najbardziej znanych emigrantów francuskich magnat finansowy i polityk, Lemaigre de Breuil. Swego czasu był on gorliwym propagatorem układu, zawartego pomiędzy Darlanem a Stanami Zjednoczonymi jak również pomiędzy Giraud a odpowiednimi instancjami północno-amerykańskimi, a wreszcie przystąpił do zajęcia Afryki północnej przez wojska Stanów Zjednoczonych. Jako jedna z najbardziej eksponowanych osobistości — spośród dysydentów francuskich uszedł on z Afryki w obliczu szerzącego się tam kursu bolszewickiego, pozostawiając na łasce losu wszelkie swe niesłychanie poważne inwestycje w Afryce Północnej.

